

Ohjaajan pedagoginen toiminta oppivan ja hyvinvoivan lapsen ja nuoren harrastusta tukemassa

Pedagogisen toiminnan perusteet lasten ja nuorten harrastustoiminnassa 3op
Professori Inkeri Ruokonen

Luennon sisältö

- Tavoitteena oppiva ja hyvinvoiva lapsi ja nuori
- Harrastus koko elämän eliksiiriksi
- Ohjaajan/opettajan pedagoginen osaaminen
- Didaktinen vuorovaikutus
- Motivaatio ja suhde harrastukseen
- Luovan asenteen ja myönteisen kiinnostuksen virittäminen

Suomen mallin mukainen harrastustoiminta on upea mahdollisuus kaikille

- Suomen mallissa on tavoitteena tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuus aidosti mieluisaan harrastukseen.
- Ohjaajalta vaaditaan lajitaitojen lisäksi pedagogista osaamista.
- Lasten ja nuorten osallistaminen harrastustoiminnan suunnitteluun vaatii erityistä huomiota.
- Jokaisella lapsella on oikeus harrastukseen!
- Harrastus elinikäisenä ilona 😊

Ohjaajan pedagoginen osaaminen

- Pedagogisella osaamisella tarkoitetaan niitä tietoja, taitoja ja asenteita, joita ohjaaja tarvitsee
 - tukeakseen lapsen/nuoren/harrastajan oppimista
 - rakentaakseen tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä ja
 - kehittääkseen opetusta
- (mm. Caena, 2014; Toom 2017)

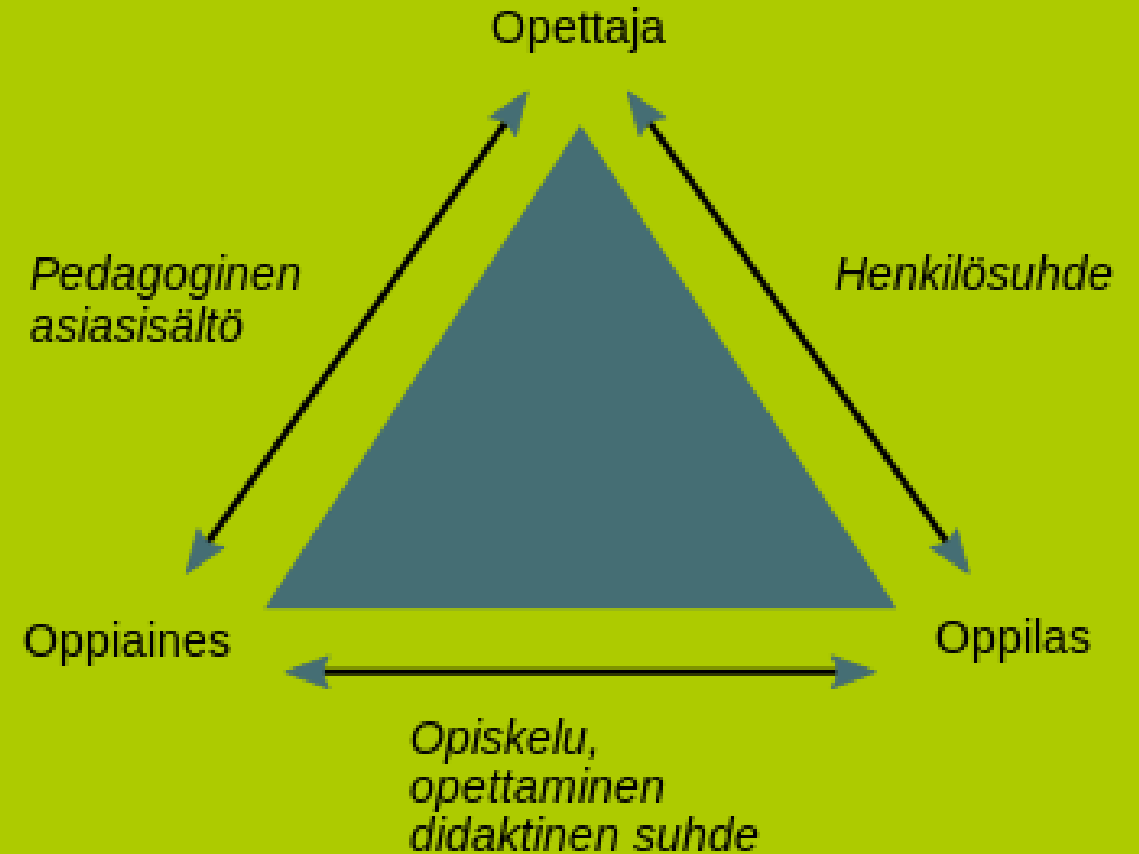

Didaktinen kolmio määrittelee opettajalle/ohjaajalle kaksi suhdetta oppilaaseen

a) **Pedagogisessa henkilösuhteessa** ohjaaja ja oppilas ovat kasvattaja ja kasvatettava, joiden välinen suhde muodostuu pedagogiselle kiintymykselle.

b) **Didaktisella suhteella** opettaja säätelee oppilaan ja oppiaineen kohtaamista.

- Hyvä henkilösuhde ja vuorovaikutus mahdollistaa didaktisen suhteen parhaan mahdollisen onnistumisen

Harrastuksen merkitys ihmisen elämänkaaressa

(Psykososiaalisen kehityksen kriisit E.H.Eriksonin teorian pohjalta)

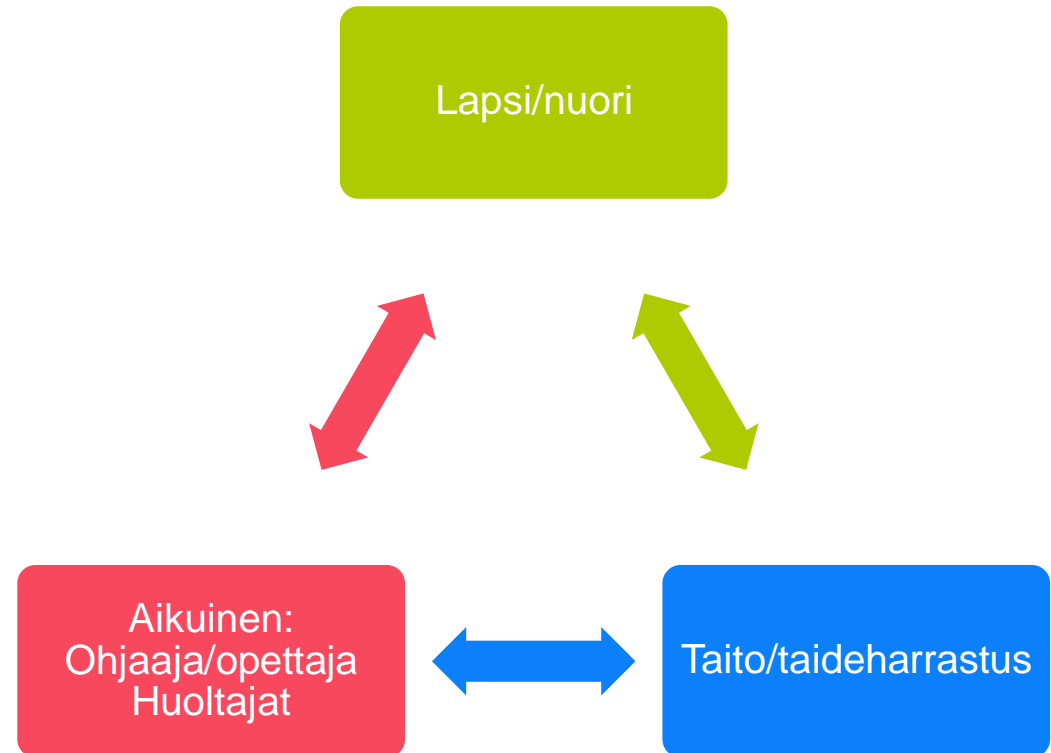
- Ihmisen elämänkaari rakentuu yksilön ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa esiintyvien kriittisten vaiheiden kautta
- Mieluisa harrastus voi olla mukana jokaisessa elämänvaiheessa, apuna kriiseissä, lohtuna surussa, juhламиelen kohottajana, iloisena leikittäjänä, rentoutumisen välineenä, harrastuksen ja luomisen kanavana, elämysten luoja, muistojen herättäjänä, tarinan virittäjänä jne.

Motivaatio ja suhde harrastukseen

- Tavoitteena lapsen ja nuoren sisäisen motivaation vahvistuminen harrastukseensa
- Sisäisen motivaation osatekijät:
 - a) **Vapaus** (autonomia)
 - b) **Virtaus** (kompetenssi)
 - c) **Vastuu** (yhteisöllisyys)

(mm. Deci & Ryan 2000; Martela & Jarenko 2014)

Kuinka luova asenne ja myönteinen kiinnostus harrastukseen voisi säilyä ja vahvistua lapsen/nuoren ja ohjaajan välisessä vuorovaikutuksessa?

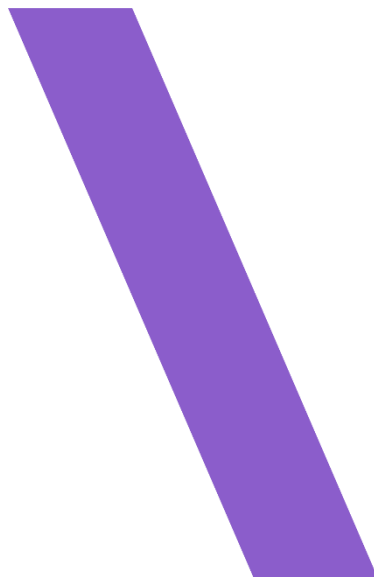
- Lapsen ja nuoren kehitysvaiheiden tuntemus
- Lapsen/nuoren oman äänen ja ilmaisun kuuntelu
- Eläytyminen oppilaan asemaan ja kokemusmaailmaan
- Ohjaajan pedagoginen osaaminen

Keskeisiä kysymyksiä kohti tulevaa

- Miten ylläpidän ja vahvistan ohjaajana pedagogisen osaamisen kehittymistä läpi työurani?
- Pedagoginen osaamisen alueella
- Pedagoginen ajattelun alueella
- Pedagoginen toimijuuden alueella
- Pedagoginen asiantuntijuuden alueella

Jokainen lapsi ja nuori on arvokas omana itsenään

- turvallisuuden kokemus luo pohjaa hyvinvoinnille ja oppimiselle
- luottamus ohjaajaan on vuorovaikutuksen peruspilari
- sopivat haasteet auttavat yltämään parhaimpaansa
- osallisuuden kokemus luo sitoutuneisuutta
- kokemus, että on hyväksytty, kannustettu ja rakastettu omana ainutlaatuisena itsenään kantaa tulevaan
- omakohtainen suhde ja kiinnostus harrastamiseen syntyy vapaudesta, laadukkaasta pedagogisesta ohjauksesta sekä oman vastuun sekä innostuksen tukemisesta

***"Minkä kuulet,
unohdat.
Minkä näet, muistat.
Minkä teet, opit."***

-kiinalainen viisaus

Kiitos mielenkiinnostanne!

**Pedagogisen toiminnan
perusteet lasten ja nuorten
harrastustoiminnassa**

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Inkeri Ruokonen, inkeri.ruokonen@utu.fi

**TURUN
YLIOPISTO**